

SLOVENSKI NAROD.

Plača vsak dan **zvočar**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterostopne pete vrste po 12 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaifovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Krinka je padla.

Nikdar ni tako lahko spoznati ljudi in razmere jasno in določno, kakor ob času volitev, ko nanese sila viharjev, da mora vsakdo pokazati svojo barvo. Minole državnozbornske volitve so bile v tem oziru posebno podučne, zlasti pa, da so te volitve pokazale v vsi svoji nagoti tudi politični sistem, ki ga je pri deželni vladi kranjski vpeljal g. Teodor Schwarz.

Videli smo že dlje časa, da gineva čut pravne varnostiv deželi. Poprej, dokler je bil baron Hein deželni predsednik, je imel vsakdo zavest, da stoji nad vsemi strankarskimi prizadevanji postave in da ravna vlada v vsakem slučaju strogo po postavi. Te zavesti ni danes več; na njeno mesto je stopilo prepričanje, da je favoriziranje klerikalizma a tout prix postalo vrhovno načelo pri deželni vladi in da je deželna vlada le še nekaka filijalka klerikalne stranke, nekak izvršilni organ te stranke.

Pri minolih volitvah je padla krinka, ki je doslej sramežljivo pokrivala pravo lice deželne vlade. Očitno se je pokazalo, da je imela deželna vlada pri teh volitvah le eno pred očmi: da bi po svojih močeh pomagala klerikalcem do zmage celo v Ljubljani.

Že pri reklamacijskem postopanju se je videlo, da se ravna vlada samo po željah in po potrebah klerikalne stranke, ter da skuša ustreči klerikalcem kolikor le more in oškodovati narodno-napredno stranko kolikor je mogoče.

Postava določa, da ima volilno pravico, kdor stanuje eno leto v kaki občini. Ta čas prebivanja v dotični občini se mora uradno dognati. Deželna vlada je pa pri tozadevnih reklamacijah postopala skrajno enostransko. Naj navedemo le nekaj slučajev: Neki frančiškan je glasom uradnega zglašilnega listka od leta

1906. v Ljubljani. Ker se ne prebiva eno leto tu, nima volilne pravice. Deželna vlada pa se ni ozirala na uradno listino, nego je verjela neuradni izjavi frančiškanskega župnika, da prebiva tisti frančiškan že dve leti v Ljubljani in ga je vpisala v volilni imenik. Kdor hoče to vladno postopanje prav presoditi, mora pomisliti, da je frančiškanski samostan sam zglašil dotičnega meniha magistratu, da torej po lastnem priznanju ta frančiškan še ne prebiva eno leto v mestu.

Nasprotno pa je vlada napela vse sile, da spravi iz volilnega imenika nekaj naprednih volilcev. Klerikalci so reklamirali izbris nekaterih uradnikov, češ, da so ti pretrgali svoje bivanje v Ljubljani. Res so dotični uradniki tekom zadnjega leta nekaj tednov službovali izven Ljubljane, seveda le začasno. Svoje stalno bivališče pa so imeli tudi v tem času v Ljubljani, imeli tu svoje stalno stanovanje in svojo stalno službo in bili tudi zglašeni, da to prebivajo. Vlada pa je poslala posebnega uradnika na sodnijo in na pošto, da je uradno poizvedoval, kako je s to stvarjo, in je črtala iz imenika vse uradnike, ki so bili v zadnjem letu za kake tedne eksponirani iz Ljubljane, dasi tako eksponiranje v smislu postave absolutno ne pomeni pretrganja bivanja v navadnem kraju. Vlada je v teh slučajih tako postopala, kakor svoj čas klerikalna stranka na Dunaju, ki je črtala iz volilnega imenika nekega uradnika, ker je šel za šest tednov svojega dopusta na deželo. Klerikalna stranka dunajska se je seveda blamirala s svojo odločbo, ker jo je višja instanca podučila, kako in kaj. Proti odločbam deželne vlade v reklamacijskih zadevah pa ni nobene pritožbe in zato je obveljal popolnoma krivični izbris iz volilnega imenika.

Najbolj drastičen je slučaj nekega suplenta. Ta prebiva že dlje kot leto dni stalno v Ljubljani. Bil je pa en-

krat na obisku izven Ljubljane in od tam vložil na deželni šolski svet neko prošnjo. Ta prošnja, datirana iz drugega kraja, je vladi zadostovala, da je moža črtala iz volilnega imenika, češ, da je pretrgal svoje prebivanje v Ljubljani.

To postopanje deželne vlade je bilo popolnoma nepostavno, je očitno kršenje postave.

Pa dež. vlada je šla še dalje. Naravno je, da magistrat pri najboljši volji ni mogel dostaviti legitimacij in glasovnic vsem tistim, ki so bili vpisani v volilni imenik. Eni so umrli, drugi so se preselili, pa se niso zglašili na novem stanovanju, tretji so šli stanovat izven mesta itd. V vsakem mestu v Avstriji so se zgodili taki slučaji, povsod je zaostal precejšen odstotek legitimacij. Na Dunaju jih je zaostalo 38.000, v Trstu 3700, v Ljubljani pa kakih 700.

Vlada je pač dobro vedela, da je to nekaj čisto naravnega, a hotela je na vsak način osumničiti magistrat in tako moralno podpreti klerikalce. Kar se je zgodilo v Ljubljani, to se ni zgodilo v nobenem drugem mestu v Avstriji. Vlada je zahtevala, da mora magistrat po časopisih objaviti imena tistih, ki se jim niso mogle dostaviti legitimacije. Magistrat je to lahko in radovoljno storil, saj je imel zavest, da je postopal strogo korektno. Uspeh je bil popolnoma ničev. Zaradi teh razglasov ni noben človek prišel na magistrat po legitimacijo; oglasili so se samo volilci, ki so jih iztaknili posamični agitatorji. Danes smo prav veseli in zadovoljni, da je dež. vlada zahtevala ta razglas, za kak efekt tega razglašila priča, kako popolnoma neutemeljeno je bilo vladno sumničenje mestnega magistrata.

Še hujšo blamažo pa je deželni vladi preskrbela o. kr. pošta. Za ožjo volitev je dež. vlada razposlala glasovnice po pošti. Tudi to je ukrenila z namenom, osumničiti me-

stni magistrat. No, uspeh te odredbe je res presenetljiv. Tudi o. kr. pošta ni našla tistih ljudi, ki jim magistrat ni mogel dostaviti legitimacij in povrh ni mogla najti še več takih, ki so jih magistratni organi našli. Pošta je vrnila vladi več glasovnic, nego je zao stalih legitimacij. To je za dež. vlado tako krvava blamaža, da si večje ni misliti, obenem pa sijajno zadoščenje za mestni magistrat, kajti s tem se je izkazalo, kako neutemeljeno je bilo vse sumničenje in da je izviralo zgolj iz hudobnega namena, uradno podpreti klerikalno stranko.

Prav je in koristno, da se je to izkazalo, kajti zdaj lahko rečemo: Krinka je padla, zdaj vemo, pri čem da smo.

Po državnozbornskih volitvah.

Praga, 27. maja. Novoizvoljeni mlado- in staročeški poslanci iz Češke in Moravske imajo 31. t. m. skupno posvetovanje. — Izvrševalni odbor češke napredne stranke je sklical shod svojih zaupnikov na dan 2. junija. Shod se bo posvetoval o izpolnitvi in bodoči taktiki stranke. Poročala bodeta novoizvoljena poslanca profesorja Masaryk in Drtina.

Dunaj, 27. maja. Poslanci dr. Gross, Chiari, Pacher in Peschka so sklicali vse nemške poslance, ki so bili izvoljeni na narodnem in svobodomiselnem programu, na dan 4. junija k skupnemu dogovoru. Povabljenih je 77 poslancev, le Schönererjevi pristaši so prezrti.

Lvov, 27. maja. Minoritetni volilni zistem se je slabo obnesel. Volilni boj se vleče že predolgo ter so se strasti razvzele do skrajnosti, posebno v mešovitih pokrajinah. V Voynilovu so maloruski kmetje ubili svojega rojaka posestnika Ezmila, ker je pri volitvah oddal svoj glas poljskemu kandidatu. Izmed

106 galiških mandatov je dosedaj oddanih šele 62. Za 44 mandatov se še bije volilni boj, in sicer za 9 mestnih in 35 kmetskih. Ker se gre pri ožjih volitvah za majoritetne in minoritetne mandate, treba bo nekd še tretjih in četrtih ožjih volitev. Potemtakem bodo volitve trajale več kot tri tedne.

Nižjeavstrijski deželni zbor.

Dunaj, 27. maja. Danes se je otvoril nižjeavstrijski deželni zbor za kratko zasedanje. Najprej se je začelo razpravljati o spremembi lovskega zakona. Pri tej priliki je posl. Scheicher strastno napadal novega kočevskega poslanca kneza Auersperga. Trdil je, da je knez dal poslanca Stöcklerja krvavo pretepsti, ne da bi se knezu kaj zgodilo. — Branil je kneza grof Braida ter svetoval kršč. socialistom, naj puste kneza Auersperga v miru ter naj rajši streljajo na drugo divjačino, ki se imenuje K. H. Wolf. Po teh besedah je zavladal med kršč. socialisti velik nemir, ki so ga skušali prikriti z raznimi medklci. (Kakor znano, pride najhujši prusofil in propagator za „proč od Rima“ Wolf v državni zbor le s pomočjo krščanskih socialistov.)

Hrvatsko-madžarski konflikt.

Budapešta, 27. maja. Včeraj so se vršila pogajanja med ministrskim predsednikom dr. Wekerlejem in predsednikom hrvatskega sabora dr. Medakovićem zaradi hrvatskih jezikovnih pravic na železnicah. Pogajanja niso imela najmanjšega uspeha. Sploh ni nikjer upanja, kako bi se konflikt poravnal. Ogrska vlada odločno zahteva, da mora hrvatski minister Josipović, ki je podal demisijo, ostati na svojem mestu.

Hrvatsko-srbska koalicija je izdala sledeči razglas: Današnja konferenca hrvatsko-srbske koalicije, ki se je udeležil tudi ban grof Pejačević, je temeljito razpravljala o novih predlogih, ki jih je predložila skupna vlada v interesu nagodbe. Ker

LISTEK.

Tempora mutantur . . .

Mara Ivanovna Tavčarjeva.

Takole ob nedeljah popoldne se zberejo vaščani pred toaliono hišo, modrujejo, govorijo o letini, živini, semnjih in tako dalje, dalje.

Ženski svet posede po travi, varuje male otroke, se razgovarja o pridigi, nauku, cerkvenem petju in dalje o prireji, o delu in naposled o važnih in nevažnih dnevnih dogodkih.

Dečad razsaja in razgraja, krika in vika na vse registre; fantje se zbirajo s cigarami v ustih, z zelenjem na klobukih, goloroki v belih snažnih krajcah, žametastih telovnikih, katere kraji debela verižica z velikimi naobeski-tolarji in tako mahnejo v vaško gostilno.

Dekleta hodijo po polju v belih rokavcih, govore o bližnjih semnjih kjer si kupijo blago, ruto . . .

Na Klancu je bilo vsako nedeljsko popoldne tako. Vaščan Novljan je bil zgovoren možak, pripovedoval

je sosedom — najčesče — o svojem sinu Antonu, katerega je poslal v mestne šole.

„Res, priden je moj sin! Gospod bo!“ tako je navadno končal, vstal ter šel napajat živino.

Ostali kmetje so utihnili ter videli v duhu imenitno svatovščino, ovenčano cerkev, vse lepo, vse blesteče, vse v svečah in cvetju. Čuli so pokanje možnarjev, pritrkavanje zvonov! Da, nova maša! Na Klancu je še ni bilo. Srečen Novljan!

Anton Novljan je bil vrlo priden študent. Oče je skrbel zanj; kar je pridobil, je dal za fanta, saj bo gospod, si je del, ta čast, no pa saj bo imel potem vsega dovolj, vračal mi bo in na stara leta sem preskrbljen. Z ženo sta govorila le o sinu, kako bo lepo na novi maši. . . .

Leta so potekala, Anton je študiral, oče prodajal živino, vse za sina. Slabe letine so ga primorale, da je prodajal tudi zemljo.

Anton-osmošolec je prišel na počitnice. Očetu se je zdel izpremenjen, kar nič več ni bil tak, kakor prejšna leta. Doma je bil malo, hodil je po gozdovih, po travnikih in poljih,

doma je bil redkobeseden in le hrepenel zopet po mestu, po šoli.

Predno so minule počitnice, si je napravil potrebno, rekel materi, da gre zopet v mesto.

„Za božjo voljo, sin, kaj misliš? Saj imaš še dva tedna počitnice! Ostani še doma, kam se ti mudi!“

„Mati, jaz grem! Moram!“

„Veš, sin, povedati ti moram, da si se izpremenil, očeta tudi skrbi, kaj to pomeni. Zadnje leto študiraš, še to leto in še tri, ali štiri, pa boš duhoven, najin ponos, najina sreča.“

Anton se ni mogel vzdržavati, da ne bi povedal, kar misli, kar ga teži že dolgo, dolgo . . .

„Mati,“ je rekel z boleznim glasom, „mati, jaz ne bom duhoven! Nimam poklica“ . . .

Mati se je ozrla nanj z dolgim pogledom. Prebledela je in zopet zardela.

„In to danes poveš, po sedmih letih? Oče je skrbel za tebe, te pošiljal v šolo, da boš gospod, oh, oh, sin moj“ je govorila jokaje, „ali imaš vest, dušo, srce . . .“

„Mati, bolje, da sem nevedel kaj, kakor duhoven brez poklica. Vse

življenje bi bilo nesrečno. Vem, da je oče skrbel, jaz mu bom povrnil. Povejte očetu, da bom šel študirat na Dunaj, da bom doktor, ker me veseli in le kot tak bom srečen!“

Mati je ihtela, misel, da Anton ne bo duhoven, jo je spravljala v obup. Toliko let skrbeti, toliko denarja je šlo, toliko govorjenja po vasi, toliko veselja na novo mašo in z eno besedo vse stro, uničeno, vse zaman, zastoj . . . O, to je grozno!

Anton je hodil po sobi, mati je govorila naprej. „Pomisli, sin, duhovski stan je svet stau, pa tudi skrbi nimajo toliko, lepo živé, skrbe za naše duše. Doktorji pa so vsi drugačni nimajo tako lepega, svetega življenja, da, celo vere nimajo. Če boš doktor si izgubljen za boga, za mene, očeta, nesrečnež. Zagrenil boš očetu in meni stara leta, spraviš boš naju v presgodnji grob. Sin, še je čas, da se posvetiš duhovniškemu stanu! Sin!“

„Mati“ je zaprosil Anton „ne govorite tako.“

„Vera je moja najdražja svetinja, katere ne bom nikdar zavrnil, četudi ne bom duhoven. Mar mislite, da ra-

zen duhovščine noben drug učen človek nima vere?“

„O, brez zakramentov žive, brez zakramentov umrô. Poglej, sin, z očetom sva stradala, da sva za tebe dajala žulje svojih rok in sedaj, o, sin moj, ne stori tega . . .“

Vrata so zaškripala, v sobo je stopil oče. „No, Anton, ali se že odpravljáš. Kaj se letos prej prično šole?“

„Ne, oče! Ali jaz moram v mesto!“

Mati se je vzravnila, stopila pred moža in rekla z ihtočim glasom: „Anton ne bo duhoven!“

Kakor strela, tako so zadela očeta te besede. Opetekel se in sedel k peči.

Anton je rekel pogumno: „Oče, jaz nimam poklica, na Dunaj pojdem, ko napravim izkušnjo. Doktor bom!“

Stari Novljan je vstal, stopil k mizi pred sina, zaškripal z zobmi, udaril ob mizo in rekel:

„Dobro, še eno leto imaš do izkušnje, ali pri moji duši, da sem prodal o sv. Lovrencu zadnjo kravo, da sem plačal tvoj dolg. Kar imaš, poberi, izgini in ne pridi mi več pred

med temi in prejšnjimi predlogi ni bistvene razlike, je bila koalicijska primorana, te predloge soglasno odkloniti. V ožigled po Hrvatski razširjenim vestem zdi se koaliciji potrebno naglašati, da vlada med njo in hrvatsko deželno vlado popolno sporazumljenje v kljub temu, da hrvatska vlada smatra za svojo dolžnost, posredovati med koalicijo in skupno vlado.

Hrvatski poslanci so poslali danes pismeni ultimatum vladi.

Jubilej kraljevega kronanja na Ogrskem

Budapešta, 27. maja. Povo-dom letošnje 40letnice kraljevega kronanja je vlada predložila parlamentu sledeče zakonske načrte: 1. Nakujejo se jubilejni cekini po 100 K in srebrni tolarji po 5 K; 2. v Budapešti se ustanovi delavska bolnišnica, za kar je pokrita 2 milijona K; 3. ustanovi se delavski dom s knjižnico; cerkev na grobu Arpada se zgradi nova; 4. v Zagrebu se razširi trgovski muzej, za kar je dovoljenih 100.000 K; 5. za kulturne naprave v provinciji se dovoli 500.000 K.

Nemiri v Macedoniji

Carigrad, 27. maja. Nad 100 Albanov je napadlo vas Ozico blizu Skoplja. Požgali so osem hiš ter odvedli tri osebe. Albani so se masčevali, ker so Bolgari baje umorili skopeljskega odličnjaka Ramiza.

Dogodki na Ruskem

Petrograd, 27. maja. Zemstva so poslala naučnemu ministru predlog, naj se nakaže takoj pet milijonov rubljev in vsakoletni prispevek dva mil. rubljev za splošni javni pouk.

Sv. sinod je naročil metropolitu, naj ukaže duhovnikom, ki so v dumi pri radikalnih strankah, da nemudoma izstopijo iz teh strank ali pa izgube duhovski značaj. Ta korak so prisilili tisti duhovniki-poslanci, ki so izostali od seje dume, ko je ta obsojala zaroto proti carju.

Volitev vladarja za Brunšvik.

Berolin, 27. maja. Deželni zbor v Brunšviku je zvišal novemu vladarju rento za letnih 300.000 mark. Obenem je državni minister predlagal za novega vladarja vojvodo Albrehta Meklenburškega. Volitev se vrši jutri dopoldne.

Amerikanci proti Japoncem.

London, 27. maja. V San Francisku so beli razdajali japonsko kopaljšče in restavrant. Japonski poslanik se je pritožil pri ameriški vladi v Washingtonu, nakar je došel justičnim oblastim v San Francisku ukaz, naj dogodke temeljito preiščejo in o tem brzojavno poročajo v Washington.

oči. Ob vse si me pripravil, skrbel sem za tebe, da boš duhoven, sebi v čast, meni in materi v veselje, vasi v ponos.

„Oče, saj nisem nikdar rekel, da bom duhoven, to ste si mislili vi...“

„Proketo, zakaj sem te pošiljal v latinske šole. Pa dovolj! Poberi se! Te sramote ne preživim, kaj poročajo sosedje. — Ta sramota! Poberi se!“

Oče je odprl vrata, prijel sina za roko in ga pahnul čez prag.

Anton je šel. Teško mu je bilo srce — tako slovo od staršev. Prej, ali slej bi moral povedati, ker je vedel, da oče vedno govori o njem, da bo duhoven.

Anton si je poiskal inštrukcijo, dobil dobro rodbino, pri koji je imel brezplačno hrano in tako je rinil naprej do mature. O počitnicah je dobil pri nekem odvetniku kosček kruha, zagrabil ga je. No, bolje skorja, četudi trda, samo da je, da ni treba stradati. Poskusiti je treba živeti na svoje roke in na Dunaju ne minejo leta, kakor megla, dolga so, jesti je treba, od samih inštrukcij pa človek ne more živeti. Volje in korajže je treba, to vse pa je Anton imel.

Brzojavne čestitke povodom izvolitve župana Hribarja za poslanca.

Kostanjevica. Ko prekipeva radosti vsa domovina, slavi napredna tvoja te mladina! Živio Hribar, živele bela Ljubljana! — Bučar, Blaganje, Erbežnik.

Gerovo. Zmagovalcu v beli Ljubljani: Slava! — Muhvič, župan.

Godovič. Iskreno častitamo. Brez zastopnika smo. Zanašamo se na vašo pomoč, za neodvisne Črnovrčce. — Zagoda.

Tržiče, Dolenjsko. Živio Hribar, živeli volilci hrabri. Vaša zmaga naš ponos; bela bode naj Ljubljana! — Naprednjaki in naprednjakinje.

Čabar. Slava kličemo tu zbrani Hribarju in napredni Ljubljani! — Osilniški naprednjaki in sosadni Hrvati.

Čabar. Slava, slava, slava Tebi Hribar k Tvoji zmagi. — Odsoten Ljubljancan.

— **Idrija.** Z vso Slovenijo se veselimo Hribarjeve zmage in mu kličemo: Slava! — Idrijski realci.

Gerovo. Do neba gromoviti živio Hribarju! — Pirnat, Žugar Čop.

Trst. Miljencu slovenskega naroda, Hribarju, slava! — Akademsko društvo „Balkan“ — Čok, predsednik.

Cerknica. Slava našemu Hribarju! — Franc Ponikvar, župan in Ivan Bezelj, nadučitelj pri Sv. Vidu.

Toplice pri Novem mestu. Zavednim ljubljanskim volilem, ki so ohranili belo Ljubljano neomadeževano, slava! Živio Hribar! — Topliški narodnjaki in Topličarji.

Brežice. Živele napredna metropola; živi nje prvoboritelj v državnem zboru! — Somišljeniki Brežiški.

Spljet. Iskrena čestitanja vašoj pobjedi! Živio slovenski narod! — Frano Rosić, trgovec.

Šent Peter pod Sv. Gorami. Iskreno čestitam. Živele svoboda in napredek! — Doktor Kunej.

Sežana. Vaše zmage se raduje — sežanska čitalnica.

Sevnica. K častni zmagi nad temo gromoviti „Živio!“ — Sv. Vid pri Planini, Stajersko. Jožafa Bezjevala in Iva Župančičeva.

Št. Jernej. Iskreno čestitamo. — Rudeževi, Tolsti vrh.

Komen. Tisoči zbranega naroda, sloveči v Komnu zmago napredne misli in našega Alojzija Štreklja, pozdravljajo oduševljeno Vas, najslavnijšega župana bele Ljubljane, zagovornika in iskrenega prijatelja obmejnih Slovencev, Vas, zastopnika napredne prestolnice naše preljubljene Slovenije. Živio državni poslanec Hribar! — Župan Josip Volčič.

Spljet. Slava narodni in napredni Ljubljani! Čestitamo na zmagi, ki

tudi nas tolaži v dnevih klerikalnih smag. — Dr. Josip Smolaka, dr. Prvislav Grisozono, Milan Plut, Milan Begović, Ivan Stefanini, Lavrentije Biliškov, Filomen Strello, Milko Kramer.

Praga. Račte prijemte naše blahopřáni k zasluženému vašemu vítězství. — Tanta Jires.

Sežana. Veseleč se vaše pomembne zmage kličemo Vam: Slava! — Omizje Stolf: Kante, Wessner, Pretnar, Berginec, Arhar, Macak, Tuzet, Anton Pirjevec, Štolfa.

Sevnica. Slava zavednim volilem bele Ljubljane; živio naš Hribar, o kojem smo prepričani, da bode tudi druge brez zastopstva ostale narodno-napredne Slovence v državnem zboru vrlo zastopal. — Boštanjski narodnjaki.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. maja.

— **Osebnost.** Višjemu deželno-sodnemu svetniku gospodu Adolfu Elsnerju v Gradcu so se poverile funkcije sodnega nadzornika za področja sodnih dvorov Ljubljana, Celje, Maribor in Novo mesto.

— **Kregarjevi agitatorji, ozioroma nasprotniki župana Hribarja.** „Slovenec“ z dne 23. t. m. piše med drugim: ... Hočemo izvesti doslovno načelo: Svojik svojim! Pravijo, kako je neki to, da mora Ljubljana biti nasprotna vsej deželi. Res je postava, da je bojkot prepovedan, ali nas živ krst ne more siliti, da kupujemo prinasprotniki in ga ni paragrafa, ki bi nam velel, kam naj gremo. Objavite imena udeleženi nasprotnih agitatorjev in pa naših... Ljubljanski liberalizem se mora streti!... „Slovenec“ je objavil nato že precej dolgo serijo Kregarjevih nasprotnikov in hoče nadaljevati. No, kar je „Slovenec“ dovoljeno, ne more nam biti zabranjeno. Evo, Vam nekoliko prav „vnetih“ (!) pristašev g. župana Hribarja: Za ožjo volitev je nastopil kot klerikalno-nemški priganjač z vsem svojim vplivom stavbnik gosp. Viljem Treo in pridobil nad 20 glasov „monštrancarju“. Že ob šesti uri je metal volilce iz postelje. Ko se je šlo 14. t. m. za lastnega pristaša g. Delcotta, si ni g. Treo prav nič peta obrusil, pač pa pri ožji volitvi — menda v zahvalo, ker so mu klerikalci naklonili stavbo „Uniona“ in frančiškanske oerke na Viču. — Da je gostilničar g. Dachs, nekdanji pri Samassi službujoči nemškutar, poznejši socialdemokrat in sedaj srečno v klerikalni pristan privesljajoči značajnik vse storil, da bi župana vrgel, je samo ob sebi umevno. — Istotako dr. Škar-nicelj, ki je vreden sodrug Dachs, pa hvala Bogu nima prav nobenega vpliva. — Tudi neki mesar, kateri se ima magistratu prav mnogo zahva-

liti, je lazil okoli volilcev. Dosegel sicer ni mnogo, ker so mu bili naši agitatorji vedno za petami. — Gosp. Matko Arko, ki je bil pri prvi volitvi v V. kuriji s svojim prijateljem Tončtom Zagorjanom strasten agitator za socialno-demokracijo, kandidata nasproti našemu Matiji Kuncu in klerikalcu dr. Kreku, kar smo svoječasno konstatirali, je presedlal, odkar se je s svojo prodajalno preselil v lemenat. Zavajal je tako čez napredno stranko in čez župana, da se je gospod, ki mu ni nenaklonjen, izrazil: ako bi vsi volilci tako mislili in govorili, kakor g. Matko, bi župan ne dobil niti enega glasu. — Pete, še bolj pa jezik si je obrusila tudi črevljarka Meta, imenovana „ta četasta šuštarca“, ki ima na mestnem svetu v šolskem grevedu barako za prodajo črevljev. Ker ima baje precej denarja razposojenega, je vplivala s tem. Tudi je dejala, da so pri ovacij-skem obhodu same barabe zastave nosile. Imamo priče za to. Gospodje naj jo za jezik primejo, nekoliko „ričeta“ bi „ta četasti“ ne škodovalo. — „Junaške čine“ „krojačka“ Ložarja in kolarja Anžiča hočemo še objaviti in tudi nekatere druge vročerkneže v roke vzeti — vse po „Slovenčevem“ zgledu.

— **Bojkot** napovedujejo naši katoliški listi zdaj po volitvah raznim našim somišljenikom. V tem se posebno odlikujeta „Domoljub“ in „Naša moč“. Prvi je vzel posebno Kranjčane na muho, ker so se izmed vseh kranjskih mest razum Ljubljane najbolj krepko držali in volili po svojem prepričanju in ne po farovski komandi. „Lažiljub“ čveka, da je Kranj nastopil proti kmetom s tem, da je volil naprednega kandidata, ker „Kranj živi od kmetov“, zato ga je treba naučiti pameti, kar velja tudi za Ljubljano. Tako pisanje je samo ščuvanje in netitev sovraštva med kmetstvom in mestnim prebivalstvom, kar je že star manever klerikalcev, ki upajo iz tega vleči lepe koristi. Vsakdo ve, da so si stanovi drug drugemu potrebni, ve pa tudi vsak, kdor zna nekoliko trezno misliti, da je laž, da mesta žive od okolice, ki ne prinaša svojih pridelkov zastonj v mesto, ampak jih dobi plačane tako visoko, kolikor zahteva zanje. Klerikalci si ne smejo domišljati, da bi si meščanstvo ne smelo voliti svojega zastopnika v državni zbor. Ako se trdi, da je meščanstvo proti kmetu, če si voli svojega poslanca, potem bi bil Kregar v Ljubljani istotako proti kmetom, če bi bil izvoljen od meščanstva! Očitanje drugega klerikalnega lista, da ljubljanski trgovci in gostilničarji odirajo svoje odjemalce in da so pijavke in oderuhi, je docela neosnovano. Pojdite na trg, kjer vam okoličani diktirajo cene in videli boste, kdo dela draginjo, da se ne izrazimo hujše o naravnost pretiranih cenah! Trgovec pa tudi ne more ceneje prodajati blaga, katero je kupil za drag denar, vsled

tega, ker so se delavske moči povsod podražile! Torej le nič ne govorite o pijavkah in oderuhih v narodno-napredni stranki, ko je vsak farovž na kmetih žalostna priča, kako mora ubog kmet drago plačati vsak korak, ki ga stori ali pa tudi ne stori božji namestnik!

— **Silno ljut klerikalni agitator** je bil pri zadnjih volitvah zdravnik dr. Dolšak. Popisoval je glasovnice za Kregarja in še bolni. ko v ni pustil pri miru. Res ne vemo, kaj je dr. Dolšaka tako razgrela. Menda to, da imajo ljudje le strašno malo zaupanja v njegovo zdravniško sposobnost in mu puste kolikor le hoče časa, da se kaže kot slab jezdec na izposojenih fijakarskih kljusetih.

— **Pozabljeni dr. Krek.** Delavci in delavke iz tovarne za lep bi bili morali imeti na binkoštni ponedeljek mašo na Gornjem Rožniku. Naprosili so dr. Kreka, da bi jim prišel maševati. Janez Evangelist jim je to obljubil. Ob določenem času so se zbrali delavci in delavke na Rožniku in čakali na mašo. Prišla je deveta ura, cerkovnik je jel zvoniti, toda Kreka ni bilo od nikoder. Zvon je pel nepretrogoma pol ure, a vse zaman, njega ni bilo. Delavci in delavke so nekaj časa potrpežljivo čakali, ko so pa uvideli, da zaman čakajo na mašnika, so začeli vsevprek zabavljati na Janeza Evangelista, očitajoč mu, da jih nalašč vodi za nos, ter so se končno razšli, zaklinjajoč se, da ne bodo nikdar več najeli nobene maše. Zakaj pa ni Krek prišel brat maše, dasi je to obljubil in dasi je bil v to že plačan? Mož je na to pozabil, saj je imel z volilno agitacijo toliko posla, da ni mogel več misliti na dolžnosti svojega stanu. Potem pa pravijo, da vera peša. Seveda peša, toda po krivdi duhovnikov, ki vtikajo svoj nos v posvetne stvari, pri tem pa zanemarijajo svoje stanovske in verske dolžnosti. Da, res je: „vera s farji gor in s farji dol!“

— **Poparjenost med klerikalnimi duhovniki** zaradi Kregarjevega padca je bila splošna. Ko je trem takim ljudem pri Unionu nekdo dejal: „Zdaj ga pa kar v nebo vkovajte vašega Kregarja!“ so se tako prestrašili, da so jo potegnili vsak na eno stran.

— **„V škofiji gori“**, tako so pravili hudomušneži, ko so v četrtek grmeli z ljubljanskega grada topovi. Dovtija je bil prav dober, ker ni nobenega nasprotnika tako spekla izvolitev Hribarjeva kakor gospode v škofiji palači.

— **Iz Šiške.** V vsej Avstriji menda nobena volitev ni vzbudila toliko zanimanja kot ljubljanska. Izredni slučaj, da je kandidat napredne stranke, županu Ivanu Hribarju zmanjkal dne 14. le en glas do absolutne večine in da je ista stranka s istim kandidatom pri ožji volitvi dne 23. sijajno premagala združene klerikalce in Nemce, je vzradostil Ljubljano, okolico, vso Kranjsko, sosedne slovensko-hrvatske dežele in svobodomiselnike širom države. Tem čutilom je dala duška

vse moči, da bi dobila pomoč. Cesar pa se je trudil, da bi izposloval mir in tudi španski dvor se je zanj zavzel. Prišlo je do novih pogajanj in končno je bil v Madridu sklenjen mir 25. septembra 1617.

Predno pa je bila mirovna pogodba odobrena in podpisana, je preteklo več mesecev in boji so se ves ta čas nadaljevali. Benečanska armada bi bila avstrijsko prav lahko premagala, da se nista beneška zapovednika neprestano prepirala in drug drugemu delala ovir.

Končno so se vendar sešli pooblaščenca avstrijski in beneški, da izvedo o mirovni pogodbi določene točke glede piratov.

Po dolgih obotavljanjih in prepirih so bili piratje razgnani na vse strani. Eni so sami odšli v Dalmacijo, v Albanijo in celo na Neapolsko, druge je cesarski pooblaščenec grof Harak siloma naselil na Hrvatskem okrog Otočca, v Žumberku in na Gornjanih na Dolenjskem ter okrog Viniče. Piratske ladje je dala vlada zapleniti in sežgati. To je bil žalosten konec nekaj tako mogočnih strahovalcev dveh kron.

„Veselili smo se nove maše, a sedaj izprevidimo, da je tudi doktor v čast in ponos naši mali vasi. Dr. Novljan nam je prispel val za vodnjak, preskrbel marsikaterega siromaka iz naše vasi, skrbi za par šolarjev, ki smo jih poslali v mestne šole. Da bi bilo le mnogo takih gospodov.“

Vaščani so se razšli, blagrovaje srečne starše dr. Novljana, dr. Novljana samega in mirno vas iz katere je izšel, ta vrli mož-odvetnik.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Konec.)

Benečani so nadaljevali vojno tudi med mirovnimi pogajanjmi. Zavzeli so utrjeni St. Florijan pri Gorici, več krajev v Istri ter važno postojanko Pontebo, ležečo na cesti, ki vodi iz Italije na Koroško. Ti uspehi so jim omogočili, da so začeli oblegati Bakar pri Reki in pa Kobarid ter se pripravljali na zavzetje Beljaka in Gorice. Pri svojem pomikanju na Ločnik pri Gorici je bil ubit zapovednik beneške vojske Giustimani.

Novi zapovednik beneške armade

je bil Ivan Medici. Nadvojvoda Ferdinand je povsod iskal pomoči za vojno zoper Benečke, a je ni dobil. Vzlic temu je zapovednik avstrijske armade, Trauttmannsdorff, tako spretno operiral, da Benečani niso mogli doseči nikakih znatnejših uspehov in so iskali pomoči pri Nizozemcih in pri Poljaki.

Piratje so med tem divjali proti Benečanom kar so mogli in jih grozovito strahovali.

Vojna se je zanesla tudi v peti del kranjske dežele, v sedanjo severno Istro, kjer so Benečani zavzeli Pazin, od koder pa so bili kmalu pregnani in je nato avstrijska armada zasedla več beneških mest.

Največja bitka pa je bila na podnožju Krasa za trdnjavo Rubijo. Benečanska vojska se je tako razpostavila, da je objemala avstrijsko vojsko od vseh strani. V tej bitki je bil ustrelen zapovednik baron Trauttmannsdorff. Benečani niso dosegli pričakovanega uspeha. Poraženi sicer niso bili, a umakniti so se vendar morali.

Zdaj sta beneška republika in nadvojvoda Ferdinand novič napela

udi Spodnja Šiška včeraj v zredni seji občinskega odpora.

— **Lampek jo je skupil!** Notočno je znano, da piše kruljavi Lampek najstrupenejšie novice v „Slovenca“, predvsem si je pa vzel na piko narodno žensstvo, ki ga je že pred leti tako nesramno in podlo napadel, da ga je porotno sodišče obdodilo radi tega na večmesečno ječo. V petek je izšel v „Slovenca“ podlistek, v katerem se na najinfamnejši način krade čast poštenim slovenskim dekletom. Splošna sodba v Ljubljani je ta, da je ta gnusni napad na slovenska dekleta zagrešil isti dr. Lampe, ki je že pred leti na sličen način žalil narodne dame, kakor se v imenovanem „Slovenčevem“ podlistku sedaj žalijo narodna dekleta. Za takšne infamne žalitve je seveda na mestu edino pa-pigi bič in palica, saj drugega plečala subjektu, ki na tako barabski način žalijo čast dostojnih žena in deklet, tudi vredni niso. Danes ob dveh je krevljal dr. Lampe iz Šenkavža preko Vodnikovnega trga v „Slovenčev“ uredništvo. Pri kostanju ob Mahrovih hiši so mu prišli nasproti trije mladi gospodje, ki so ga takoj spoznali in ga pozvali na odgovor kot člana „Slovenčevega“ uredništva. Lampek je takoj uvidel, za kaj se gre, in je hotel strahopetno ubežati. Toda eden izmed gospodov mu je zastopil pot in ga odločno pozval, naj pove, kdo je spisal dotični, narodna dekleta skrajno žaljivi podlistek. Lampek je šel v vidnem strahu jecljati, da on ni pisal dotičnih žalitev, da sploh ne ve, kdo je pisec tistega podlistka, da je pa dostavil, da on sploh ni član „Slovenčevega“ uredništva, v tistem trenutku mu je že gospod, ki mu je na to drzno laž naravno vzkričel kri, prisilil takšno zasušnico, da se je kar zavrtel okrog svoje osi. Med tem sta prihitela na lice mesta tudi ostala dva gospoda, ki sta se takisto skrepkimi klofutami oddolžila častivrednemu Lampetu. Mesto da bi jo sedaj možiček popihal v varno zavetje „Slovenčevega“ uredništva, se je razkoračil kakor petelin na gnoju in hotel dati gospodom moralne nauke. Lampek pa morala! Kdo se nesmeje? In velikodušnega se je hotel pokazati! Nakremžil je obraz in z jokavim glasom jel zatirjevati, da napadalcem odpušča in da ne bo iskal nobenega zadoščenja. Ko pa je videl, da njegova pridiga ne izda in da se mu gospodje v obraz smejejo, se je popraskal po licu, od udarcev zardelem, pobesil glavo in klaverno odkrival proti „Katoliški tiskarni“ kakor s kropom polit kužek. Ljudje pa, ki so videli ta divni prizor, so aplavdirali in edini so bili vsi v sodb, da je Lampek vendar enkrat skupil, kar je že tako dolgo iskal!

— **„Slovenčeve“ laži.** V včerajšnji številki škofovega trobila je čitati, da so „zavedni napredni volilci pogoltili“ za časa volitev v „Narodnem domu“ za 1500 gl. pijače in jedil in da so „povrh zavedni volilci restavraterju mnogo stvari pokradli“. Ni nam pač treba naglašati, da so te „Slovenčeve“ trditve od kraja do konca nesramno zlagane, saj ve vsakdo, da se škofov list dvakrat zlaže, če enkrat odpre usta. Dasi smo bili v naprej prepričani, da se je glasilo šenkavških posvečenih gospodov tudi to pot, kakor vselej, na celini zlagalo, vendar smo se informirali pri restavraterju „Narodnega doma“ in izvedeli, da na „Slovenčevi“ vesti ni niti pičlice resnice. Ob priliki, ko se je spila zlagana gos. župana Ivana Hribarja v „Narodnem domu“, je bil na val tako velik, da je pač mogoče, da so se med volilce lahko vtihotapili tudi razni sumljivi subjekti iz klerikalne stranke, ki so v veliki gneči prav lahko neovirano, ne da bi jih mogli zalotiti, vršili tatinski posel, zlasti ako so bili specialno v to najeti. Vkljub temu ni restavrater do sedaj ničesar pogrešal, da bi mu bilo kaj ukradenega. Če torej „Slovenec“ govori o tatvinah v „Narodnem domu“, naj navede tudi stvari, ki so bile vkradene, in naj navede tudi imena tatov, kar mu bo tem lažje, ker je očitno v dotiki z dotično tatinsko družbo, sicer

bi ne mogel vedeti za okradene stvari, za katere ne ve niti restavrater, da so mu bile baje okradene. Škofovo trobilo, govori sedaj in povej na vsa usta tudi tistega moža naše stranke, ki je „23. maja zvečer v „Narodnem domu“ šestkrat večerjal!“ Ako se je sploh prigodil kakšen tak slučaj, smo v dno duše prepričani, da so dotičnega lopova poslali „Slovenčevci“ v „Narodni dom“, saj je sam dr. Žlindra javno pozivljav in navduševal v „Unionu“ svoje somišljenike za ta častni posel. Samo v tem slučaju more kruljavi Lampek vedeti za tistega, ki je šestkrat večerjal. Če se sedaj s tistim lopovom postavlja v „Slovenca“, mu to privoščimo in mu le želimo dober tek.

— **„Narodno kavarno“** sedaj bojkotirajo klerikalci in soc. demokratje, in sicer zaradi tega, ker je bil lastnik kavarne g. Krapež eden najagilnejših narodno-naprednih agitatorjev. Dasi ta bojkot Krapež ne bo mnogo škodoval, ker so se zlasti klerikalci že dosedaj ogibali njegove kavarne, vendar je častna dolžnost narodno-naprednih somišljenikov, da v prvi vrsti podpirajo svoje ljudi in zahajajo le v tiste lokale, katerih lastniki so naši ljudje, ki radi delajo in se tudi, če je treba, žrtvujejo za stranko. Klerikalci in socialni demokraci so napovedali bojkot „Narodni kavarne“, naprednjaki: „Svoji k svojim!“

— **Med bolniki,** ki so prišli volit župana Hribarja, je omeniti tudi nadsprevednika g. M. Zalarja. Leži že tri mesece v postelji, a na dan volitve je z železno voljo premagal vse slabosti in šel volit župana Hribarja. Čast mu!

— **Zmaga v Ljubljani** je napravila celo na Gorenjskem nepopisen vtisk. Kdor je v nedeljo poletel na Gorenjsko, se je o tem prepiral. V vlakih, na postajah, po mestih in po vaseh ni bilo slišati o drugem kakor o ljubljanski zmagi, povsod so grmeli kliči: Živio Hribar — živela bela Ljubljana! To železo je zdaj treba kovati in kmalu bodo v deželi zavladale boljše razmere.

— **V domžalski okolici** so klerikalci popisovali glasovnice, ko volilcev ni bilo doma. V Loki pri Mengšu mnogo volilcev ne ve, kdo jim je listek popisal in koga so volili. Eden je celo še v nedeljo povpraševal, kdaj bo glavna volitev.

— **Iz Voloske-Opatije.** Ne samo v Ljubljani in po drugih slovenskih krajih, tudi pri nas v Voloski in v Opatiji, se ni, ko je brzojavna žica prinesla glas, da je zmagal z ogromno večino župan Ivan Hribar, slišalo drugega kakor živio Hribar! V „Narodnem domu“ v Voloski je kar grmelo navdušenih živio klincev. Hrvati so čestitali Slovencem, brzojav pa, ki je prinesel to preveselo vest iz naše prekrasne napredne bele Ljubljane, romal je iz roke v roko in od navdušenja ga je vsak navzočih poljubil. Kliči: „živio Hribar“ in „živeli napredni Ljubljancarje“ grmeli so še pozno v noč. Gospod Bogović, restavrater v „Narodnem domu“ v Voloski, odločil je, da se mora ta brzojav postaviti v okvir in ga bode v vedni spomin hranil v svojih prostorih.

— **Žrtve klerikalne agitacije.** V „Domovini“ čitamo: „Poroča se nam, da so odvedli gospo Š. v Gaberju v Gradec v blaznico. Žena je zblaznela, ker so jo razne „volilne“ pridige, zlasti neka pridiga v Šent Petru v Savinski dolini pripravile do misli, da bo zdaj vere in cerkve konec.“

— **5. štev. „Svobodne Misli“** je zaplenjena. Z gmotno škodo skuša nazadnjaška vlada potlačiti vsako svobodno gibanje, toda kmalu bode spoznala, da je vsaka zaplenitev le olje v ogenj, ker pristaši slobodnega mišljenja si zavedajo dolžnosti, odgovoriti na vsako šikaniranje od strani vlade z agilno agitacijo za slobodomiselni tisk.

— **Odlikova je.** G. Iv. Kenda, skladišni mojster Južne železnice v Ljubljani, je dobil za 40letno zvesto službovanje častno svetinjo.

— **Imenovanje.** Strokovni predstojnik extra statum državne obrtne šole v Trstu, Eneja Nikolič, je imenovan za ravnatelja extra statum

strokovne šole za obrtno risanje v Splitu.

— **Iz politične službe.** Sluga dež. vlade v Ljubljani g. Jernej Križaj je po 40letnem službovanju na lastno prošnjo upokojen.

— **Šolska vest.** Na mesto obolenih učiteljev na šoli v Kolovratu pri Litiji bo opravljal njene posle župnik Adolf Knol od tam.

— **Procesijski v Trnovem** bo na praznik v četrtek, dne 30. t. m. zjutraj ob tričetrt na pet.

— **Glani „Društva slovenskih književnikov in častnikarjev“** so vabljani na sestanek, ki se priredi jutri zvečer na čast delegatom „Matice Hrvatske“, ki pridejo jutri na občni zbor „Slovenske Matice“.

— **Prva ljubljanska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda** vaai na redni letni zbor, ki bo v sredo, dne 5. junija ob 6. uri zvečer v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v „Narodnem domu“. — Dr. V. Gregorič, podružnični prvomestnik.

— **Slovenska umetnica v tujini.** Naša rojkinja, gđ. Verhundeča, je že več let prva pevka v Vratislavi v Šleziji. Operni ensemble vratislavski je pred kratkim gostoval v Budimpešti, kjer je nastopil v Straussovi operi „Saloma“. Uspeh, ki ga je tam dosegla gđ. Verhundeča, je bil velikanski. Celo berlinski listi so obirno poročali o nastopu gđne. Verhundeče v Budimpešti in je niso mogli prehlaviti. Zdjaj poje gđ. Verhundeča to isto partijo na Dunaju in tudi tu žanje največjo pohvalo. Rigorozni dunajski kritiki so kar zavzeti in ocenjajo gđno. Verhundečo tako laskavo in s tako pristnim občudovanjem, kakor pač le izredne umetnice. To je uspeh, na katerem moramo gđ. Verhundeči le čestitati!

— **Ljubljanskega uradniškega gospodarskega društva** računski zaključek izkazuje, da ima društvo 219 članov z vplačanimi deleži v znesku 13.456 K 58 h. Dobička je bilo v minolem letu 4771 K 93 h, stroškov pa ravno toliko.

— **„Sokol“ v Šiški** naznanja vsem članom, da se vrši jutri, to je 29. t. m. ob 8. uri zvečer sestanek zaradi vsesokolskega zleta v Prago v društveni telodavnici. Ker je želeli, da bi se tudi šiški Sokol udeležil tega zleta v večjem številu, so vabljani vsi člani k temu sestanku.

— **Ciganska nadloga na Dolenjskem.** Po Dolenjskem zlasti okrog Novega mesta se klati posebno zadnji čas vedno vse polno ciganov, ki vzamejo ljudem, kar jim pride pod roke. Ta ciganska nadloga je jako predrzna, ker ji oblasti ne stopajo dosti na prste. Skrajni čas bi bil, da se Dolenjska reši teh potepuhov, ki so naravnost v sramoto naši deželi, da se tako zanemarija in se ne iztrebijo iz nje elementi, ki so ji samo v škodo, tako na primer pri ponarejanju denarja. Cigani so bili glavni razpečevalci tega denarja, katerega izdelovalci še zdaj niso znani, in so izvahljali ljudem pravi denar s pretevo, da jim preskrbe toliko ponarejenega denarja, da bodo takoj bogati in tako dobro ponarejenega, da ga nihče ne bo spoznal. Ljudje so se dali ujeti in marsikdo se je hudo opek s tem, da je izgubil denar in še zapor mu je bil prisojen.

— **Ljudsko knjižnico** ustanove naprednjaki v Matenji vasi v postojnskem okraju.

— **Iz preiskovalnega zapora** je ušel 36letni Anton Krebelj z Ostrojnega brda. Bil je zaprt pri sodišču v Postojni, ker je na sumu zaradi žepne tatvine.

— **Južnoštajerskega hmeljarskega društva izvanredna glavna skupščina** bode v nedeljo, dne 2. junija ob 3. uri popoldne v gostilni g. Hausenbichlerja v Zalcu po sledečem sporedu: 1. Katere želje in navsote naj hmeljarsko društvo predloži vladi v upoštevanje povodom sestave izvrševalnih odredb glede nove provenjenčne postavke za hmelj? 2. Jubilejska razstava na Dunaju 1908. 3. Nasveti.

— **Ustrelil se je pri Št. Jurju** pri Celovcu infanterist Tomaž Pungarčar iz Mokronoga. Usmrtil se je, ker se je naveličal vojaške službe.

— **Rep.** Pred tržaškim porotnim sodiščem je stal včeraj 23letni delavec Valentin Benetti iz Brežut pri Ogleju, obtožen hudodelstva ropa, da je 17. februarja delavca Franca Pahorja napadel, vrgel na tla in mu vzel ves denar okoli 18 K. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe, po prestani kazni ga pa iztirajo iz Avstrije.

— **Zblaznela je** v Trstu jako bogata 26letna gospa Ada C., ki je prišla iz Palerma in ložirala v enem prvih hotelov. Ko je prišla v bolnišnico, je imela pri sebi za kakih 100.000 K vrednosti v denarju in dragocenostih.

— **Konec švindla v Klavžetu na Laškem.** Kakor znano, so v Klavžetu izganjali hudiče iz obsede-

nih. Švindel je dal mnogo dobička. Veliko romanje je bilo vsako leto tja na nedeljo po Vnebohodu. Izganjali so hudiče v cerkvi in zunaj nje. Hudiči so bili peklenko dragi. Letos pa je posegla med hudiče in obsedene italijanska vlada ter storila konec „izganjanju“. Prišlo je bilo le nekaj „bolnih“, ki so pa odšli zdravi, kajti hudiči so se tako bali karabinerjev, da so štrajkali! Italijanska vlada zasluzi vso hvalo, da je naredila konec veljkemu švindlu ter rešila ljudstvo grdega izkoriščanja.

— **Kdor želi službe** v hotelski ali gostilniški stroki, naj se nemudoma oglasi pismeno ali osebno v posredovalnici zadruge gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani, Gradišče 7. Službe dobijo natakarji, kuharice, točaji, natakarike, služkinje za v kuhinjo itd. Za služabnike se posreduje brezplačno, zunanji naj pošljejo le znamko za odgovor.

— **S konjakom je krošnjaril** včeraj po mestu natakak Jožef Benčič, ki stanuje stalno v Trstu, odkoder je pripeljal 36 steklenic konjaka, ga tukaj v mesto vtihotapil in ga potem prodajal. Ko ga je policija izsledila, mu je ves konjak, katerega je baje naredil sam, zaplenila.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 250 Hrvatov 140 Bolgarov, 130 Macedoncev in 18 Slovencev, nazaj je pa prišlo 140 Hrvatov. V Mulbruck je šlo 35 Hrvatov.

— **Izgnubljene in najdene reči.** Šolski učenec Ivan Skale je našel srebrno uro in jo oddal na magistratu. — Šolska učenca Ivan Starbek in Fran Roje sta našla večjo vsoto denarja in jo oddala na magistratu.

* **Najnovejše novice.** — Ednajst petrolejnih jam je zgorelo v Boryslavu. Škoda se ceni na 1½ milijona K.

— **Nesreča na železnici.** V Algavesi na Portugalskem se je zvrnil brzovlak v globok jarek. Osem oseb je ubitih, 21 hudo ranjenih.

— **Grof Oto Waldstein,** o katerem se je nedavno poročalo, da so ga v San Francisku policaji ustrelili, še živi ter je v vladni službi za gozdnega čuvaja.

— **Nevarna sobarica.** V Budapešti so aretovali sobarico sladčičarja Lukacsa. Policija je namreč zvedela, da je sobarica 19letni rokodelski pomočnik, član nevarne tatinske družbe. Udinjfal se je z ukradeno žensko poselsko knjižico.

— **Nemški terorizem.** K ravnateljstvu meščanskega gledališča na Dunaju je prišla deputacija nemških nacionalcev, ki zagrožila z velikimi demonstracijami, ako bi se igrala igra „Bismarckische“.

— **Velikanska povodenj.** Pri izlivu Tise v Donavo je voda prodrla nasipe ter poplavlila 20.000 oralo rodovitnega sveta. V najhujši nevarnosti je mesto Rudolfsgrad, ki je že popolnoma pod vodo. 240 hiš se je že porušilo.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

— **Kdo ima več denarja?** Dne 4. sušca t. l. je prišlo v Rodetovo gostilno v Kamniku od nabora več fantov, med njimi tudi posestnice sin Jožef Pavlič. Fant Janez Borin se je izrazil, da ima navzoči njegov brat več denarja pri sebi kakor Pavlič. Gostilničar mu je nato skrivaj pod mizo v roke potisnil svojo listnico. Ko je Janez Borin to opazil, je pripomnil, da je to zvijača. Te besede so Pavliča tako ujezile, da ga je udaril s posodo za sol po glavi in ga težko poškodoval. Obsojen je bil na dva meseca ječe.

— **Kolo je izmaknil** France Šetina, hlapec pri Rastoharju na Karlovski cesti. Konec meseca prosinca je dal kolo v dotični gostilni hraniti Miha Sterle iz Iške vasi. France Šetina je pa vzel kolo, vredno 50 K ter je prodal in denar porabil. Obsojen je bil na štiri tedne težke ječe.

— **Korajžo mu je vzel.** Vojak Juri Šubic je prišel dne 1. malega travna domov v Prelesje na kratek dopust. Domačji fantje so ga nekoliko pisano gledali, ker se je bahal s svojim bajonetom in podil fanta Janeza Oblaka. Okoli 10. zvečer je jel Šubic zopet fante izzivati s tem, da je kričal „auf“ in „nocoj bo kri tekla.“ Ko je pa Šubic stopil z neke hiše, mu je vrgel kovaški pomočnik Janez Oblak kamen s tako silo v glavo, da se je zgrudil. Oblak se opravičuje, da je to storil v silobranu. Obsojen je bil na en mesec ječe.

Poziv gospodom zaupnim možem.

Pri državnoborskih volitvah zakrivilo so klerikalci celo vrsto nezakonitosti, omejujoč zlasti volilno svobodo.

Ker nam je do tega, da se o tem izpregovori v državnem zboru odkrita beseda ter pokaže, kakšnih nemoralnih sredstev se kranjski klerikalci v dosedaj svojih namenov poslužujejo, prosimo gg. zaupne može, da vse take slučaje kar najpreje naznaniti blagovolje ali naravnost izvrševalnemu odboru ali pa pisarni dr. Karla Trillerja v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 28. maja 1907.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Poziv, rojaki!

Kakor znano, se je v podlistku „Slovenca“ od 24. t. m. na ostuden način pisalo o vrlim g. Predoviču in infamno razžalilo ljubljansko napredno žensstvo.

Tista infamna in peklenška zver, (v slovenskem jeziku nimamo primerne izraza za takega človeka, Nemoi bi rekli Schuft, Schurke, ali to je vse premalo rečeno), katera je pisala podlistek, mora priti na dan, da dobi zaslužen kazen in zaničevanje vseh poštenih ljudi.

Da pokažemo svetu, da znamo braniti čast našega poštenega naprednega žensstva, pozivljam zavedne rojake, da izražajo svoje ogorčenje nad tako ostudno infamno razžalitvijo, priobčeno v listu, katerega izdajatelj je katoliški duhovnik in državni poslanec Nace Žitnik.

Št. Peter na Krasu, dne 27. maja 1907.

Josip Mankoč.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 28. maja. Vsenemški poslanec profesor dr. Sommer je objavil velezanimivo razkritje, da je ces. kr. naučni minister Marchet oče volilnega kompromisa med klerikalci in Wolfom.

Dunaj 28. maja. Dne 4. junija bo v parlamentu sestanek neklerikalnih nemških strank zaradi ustanovitve skupnega nemškega kluba.

Dunaj 28. maja. Steinbachovega pogreba se je udeležil tudi cesar, prvič pri civilnem uradniku odkar je umrl Hohenwart.

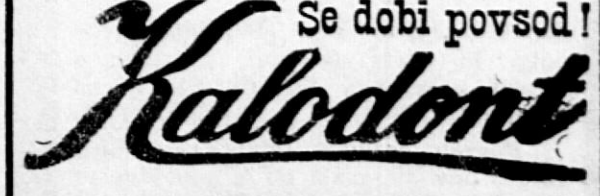
Dunaj 28. maja. „Fremdenblatt“ poroča, da je vsled ogrsko-hrvatskega konflikta neizogibno, da odstopi hrvatska vlada in da se razpusti hrvatski sabor. List ve tudi, da se hrvatski poslanci že pripravljajo na veliko volilno vojno.

Dunaj 28. maja. Ministrski predsednik Wekerle je imel danes dolgo konferenco z ministrskim predsednikom Beckom zaradi termina za nadaljevanje pogodbenih pogajanj in sklicanja delegacij. Pogajanja niso imela uspeha in se ta termin določi šele na prihodnjem sestanku obeh ministrskih predsednikov. Wekerle je bil tudi pri cesarju v posebni adjidnciji, pri kateri je v prvi vrsti poročal o ogrsko-hrvatskem razporu.

Rim 28. maja. Veliko senzacijo vzbuja brošura, ki so jo izdali mladi duhovniki proti papežu. Brošura obsoja avtokracijo v cerkvi in precizuje natančno reformatorični program mladih duhovnikov.

Pariz 28. maja. Predlog, izključiti ministra Brianda iz socialno-demokratske stranke, je bil odklonjen.

Se dobi povsod!

neobhodno*potrebno zobna Cremē
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Meteorološko poročilo.					
Višina nad morjem 06-2 Srednji tlačni tlak 736.0 mm					
čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo	
27 9. av.	734.2	20.5	sr. s. za hod	del. oblak.	
28 7. xj.	734.1	14.8	sl. vzh. v.	jasno	
28 2. pop.	733.8	28.4	sr. ju. h.	del. jasno	
Srednja včerajšnja temperatura: 20.7° normale: 15.5°. — Padavina v mm 0.0					

Borzna poročila.

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 28. maja 1907.

Menični papir.	Dinar	Blag
100% avstrijska renta	98 05	98 25
100% avstrijska renta	99 45	96 65
100% avstrijska renta	98 20	98 40
100% avstrijska renta	116 6	116 95
100% avstrijska renta	93 95	94 15
100% avstrijska renta	111 75	111 95
100% avstrijska renta	98 50	99 30
100% avstrijska renta	104 50	101 50
100% avstrijska renta	99 85	100 85
100% avstrijska renta	99 40	100 40
100% avstrijska renta	100	101
100% avstrijska renta	98 60	99 10
100% avstrijska renta	97 25	98 25
100% avstrijska renta	105 6	106 60
100% avstrijska renta	99 50	100 50
100% avstrijska renta	99	100
100% avstrijska renta	100	100 30
100% avstrijska renta	100	100 20
100% avstrijska renta	100	101
100% avstrijska renta	99 90	99 75
100% avstrijska renta	99 85	99 80
100% avstrijska renta	100	101
100% avstrijska renta	151	153
100% avstrijska renta	254 5	258 50
100% avstrijska renta	146 25	148 25
100% avstrijska renta	265 50	275 50
100% avstrijska renta	272	282
100% avstrijska renta	243	253
100% avstrijska renta	96 25	106 25
100% avstrijska renta	184	185
100% avstrijska renta	21 40	23 40
100% avstrijska renta	433	443
100% avstrijska renta	80	90
100% avstrijska renta	88	94
100% avstrijska renta	67	63
100% avstrijska renta	45 75	47 75
100% avstrijska renta	98 25	98 25
100% avstrijska renta	63	73
100% avstrijska renta	13	18
100% avstrijska renta	470	480
100% avstrijska renta	124 50	125 50
100% avstrijska renta	67 25	67 25
100% avstrijska renta	1768	1778
100% avstrijska renta	659 25	660 25
100% avstrijska renta	760 25	761 25
100% avstrijska renta	241	242
100% avstrijska renta	727	733
100% avstrijska renta	592 50	593 50
100% avstrijska renta	2590	2602
100% avstrijska renta	544	545
100% avstrijska renta	768	771
100% avstrijska renta	547	551
100% avstrijska renta	153	156
100% avstrijska renta	11 33	11 37
100% avstrijska renta	19 15	19 17
100% avstrijska renta	98 50	98 56
100% avstrijska renta	94	94 08
100% avstrijska renta	117 65	117 85
100% avstrijska renta	45 60	45 70
100% avstrijska renta	2 52	2 52
100% avstrijska renta	4 84	4 84

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 28. maja 1907.

Fšenica na oktober	50 Ag K	10 42
Koruzna julij	50	6 05
Oves oktober	10	7 04

Nespremenjeno.

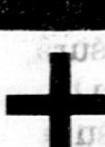
Ravnateljstvo mestnega užitninskega zakupa v Ljubljani naznanja prežalostno vest, da je njega zaslužni mnogoletni, vestni in marljivi sotrudnik, gospod

Ignacij Florjančič

prejemnik

včeraj ob 1/3 popoldne mirno preminul. Pogreb se vrši jutri v sredo ob 4. popoldne iz Dunajske ceste št. 31.

V Ljubljani, 28. maja 1907.

Ignacij Florjančič, blagajnik pivovarne Kosler, naznanja v svojem ter v imenu svoje sestre, brata in ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njih iskreno ljubljeno oče, oziroma stari oče, gospod

Ignacij Florjančič

prejemnik mest. užitninskega zakupa

danes 27. t. m. ob 1/3 popoldne, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v starosti 69 let mirno preminul.

Pogreb draga rajnika se vrši v sredo, dne 29. maja ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 31, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše posmrtnice se bodo služile v cerkvi Mar. Oznanjenja.

Bodi mu blag spomin.

V Ljubljani, 27. maja 1907.

Išče se za poučevanje

mandoline

gospodično ali pa gospoda.

Poišče se pri Novotny, Dunajska cesta 11.

prodajalna

s stanovanjem tik farne cerkve v St. Vidu pri Zatični.

Več pove Ivan Končina v Gorenji vasi pri Zatični. 1637 3

pohištvo

se takoj ceno prodaja. 1.68—1

Vprašanja od 2.—4. popoldne pri E. Modic v Študentovskih ulicah št. 11 I.

Boguslav Kalaf, Kolesijska ulica št. 4 sprejme takoj 1767 1

slastičarskega vajenca.

Učenca

sprejme

tvrdka Roess v Kranju

špecerija ter trgovina z deželniimi prideiki. 1694—3

Selski dvorec

v Kokrici nad Kranjem, z 2 sobama, vežo, zaprto verando (za jedilno sobo), kuhinjo, jedilno shrambo, sobo za posle, vse opravljeno, se daje v najem za 300 K za sezono.

Vprašanja na barona Baillou v Šiški. 1696 3

Predpasnike, krila

iz la specialnega cefirja, kanafasa, tamburirano, dalje gospodinjske, kuhinjske, reformske, otroške predpasnike, modro potiskane la Mohno predpasnike, bluze, jopice, bele in modre spodnje hlače dobavlja najceneje **FRAN BROŽ**, mehanika tkalnica za pisano blago in tvornica za predpasnike **Lomnice nad Popelkov na Češkem.** — Najcenejše dobivališče za grosiste. — Cenovniki na zahtevo.

Stavbna dela za zgradbo novega pokopališča v Dravljah

odda občina Zgornja Šiška konkurenčnim potom. Ponudbe s 5% kavejjo je vložiti do 31. maja 1907

pri podpisnem uradu do 12. ure opoldan.

Načrti, pogoji in proračun so razgrnjeni na vpogled v občinski pisarni Zgornja Šiška šte. 36 vsak dan ob uradnih urah, dopoldne od 8. do 10 ure in popoldne od 2. do 3. ure. Vse delo je proračunjeno na 11.050 K, ter si občina pridrži pravico, oddati delo ponudniku ne glede na visokost ponudbe.

Županstvo občine Zgornja Šiška

dne 23. maja 1907.

1704—5

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

4:58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)

7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.

7:07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)

11:40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.

1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.

7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.

10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

8:37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.

8:45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6:46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10:59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

6:10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9:55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Absolviran jurist

želi vstopiti v notarsko pisarno.

Ponudbe pod „Notarski kandidat“ na upravn. „Slov. Nar.“. 1759 1

Plačilna natakariča

in dve navadni natakariči se sprejmejo takoj.

Več se izve v hotelu „Ilirija“ v Ljubljani. 1758—1

Hiša

se prodaja ceno in takoj. 1762

Na vprašanja odgovarja ga. Ana Mascon v Novem mestu 92.

Prodajka

za steklenino in porcelanino se takoj sprejme pri 1753—2

Aloziju Pauschin

v Wolfvovih ulicah 6 v Ljubljani.

Najboljši in najmodernejši

KLOBUKI

vseh vrst v najbogatejši izbiri pogl. 1-20 in više

v Ljubljani pri

C. J. HAMANN

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Stavbni risar

izvešan v tej stroki, zmožen slovenščine in nemščine, se takoj sprejme. — Izve se v Knezovih ulicah št. 235 v Spod. Šiški. 1617—6

Mesečna soba

elegantno meblirana, s posebnim vodom, parter, se s 1. junijem odda.

Vpraša se v Gosposkih ulicah št. 15, pisarna levo. 1751—2

Hiša z vrtom

v lepem trgu na Sp. Štajerskem, tik cerkve, se prodaja za 4000 gld.

Vprašanja je nasloviti pod „Bodočnost“ na upravn. „Slov. Naroda“. 1711—2

Naznanilo.

Ker se mora

trgovina „pri Dolencu“

na Starem trgu

do 1. junija izprazniti

proda se ostalo

manufakturno blago

posebno sukno, volneno in perilno blago in preproge

pod tovarniško ceno.

Trgovcem večje partije posebno ugodno. 1726—3

Razglas.

Stavbena dela za zgradbo novega posojilničnega poslopija v Cerknici

odda posejilnično načelstvo konkurenčnim potom. Ponudbe z 10% kavejjo je vložiti do dne 7. junija 1907 pri načelstvu posojilnice v Cerknici.

Načrti, pogoji in proračun so razgrnjeni na vpogled v posojilniški pisarni v Cerknici vsak dan od 8. do 12 ure dopoldne in popoldne od 2. do 5. ure in pri gospodu Karlu Holinsky, arhitekt in mestni staveitelj v Ljubljani.

Vse delo je proračunjeno na 51.696 K 24 h ter si načelstvo posojilnice pridrži pravico, oddati delo posamezno ali pa vse enemu ponudniku ne glede na visokost ponudbe.

Cerknica, dne 27. maja 1907.

Franc Šerko, načelnik.

Vljudno se naznanja slavnemu občinstvu, da so se v nedeljo, dne 26. t. m. začele predstave v salonu

Kinematograf „EDISON“

na Dunajski cesti, nasproti kavarne „Europa“.

Predstave so vsako uro: ob delavnikih od 5. popoldne do 9. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih od 3. pop. do 10. zvečer. Ob nedeljah zjutraj od 10 do 12.

Cene: I. prostor 30 kr., II. prostor 20., I. prostor za otroke 20 kr., II. prostor za otroke in vojake 10 kr.

Za društva in dijake se bodo napravili posebni bloki po znižanih cenah.

Kinematograf je za stalno naseljen.

Vsak četrtek (ako ni praznik) predstave za učence od 3. do 5. ure popoldan po znižani ceni I. prostor 10 kr., II. prostor 5 kr.

1770

Priporoča se uprava kinematografa „Edison“.

Št. 7781. 1765

Razglas.

Konec meseca junija t. l. potečejo lovske zakupne pogodbe za občinske love v občinah: Stari trg, Lož, Bloke, Rakek, Cerknica in Žilče.

Ti love se oddajajo za dobo petih let, t. j. od 1. julija 1907 do 30. junija 1912 v zakup in bodo javne dražbe za Stari trg, Lož in Bloke

dne 22. junija t. l. ob 9. uri dop. v Ložu, v občinski pisarni za Rakek, Cerknico in Žilče tudi

dne 22. junija t. l. ob 3. uri pop. v Cerknici v občinski pisarni.

Dražbeni in zakupni pogoji so v uradnih urah pri podpisnem okrajnem glavarstvu na vpogled.

C. kr. okrajno glavarstvo v Logatcu,

dne 17. maja 1907.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

12—60 Podružnica v SPLJETU. Stritarjevo ulice št. 2. Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavnica K 2.000.000. **Rezervni fond K 200.000.**

priporoča k žrebanju dne 1 junija 1907 **promese** na državne srečke iz l. 1864 cele po K 20—, polovice K 11—, glavni dobiček K 300.000.

Vloge na knjižico in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vridga po 4% %. Rentni davek plača banka sama.